Malmö

Anna Holmqvist
Planchef
Anna.b.holmqvist@malmo.se

Malmö stad

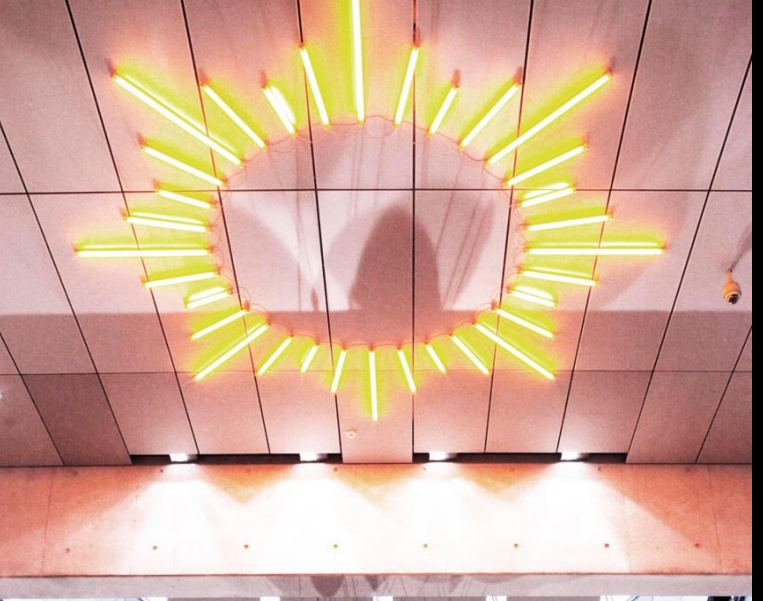

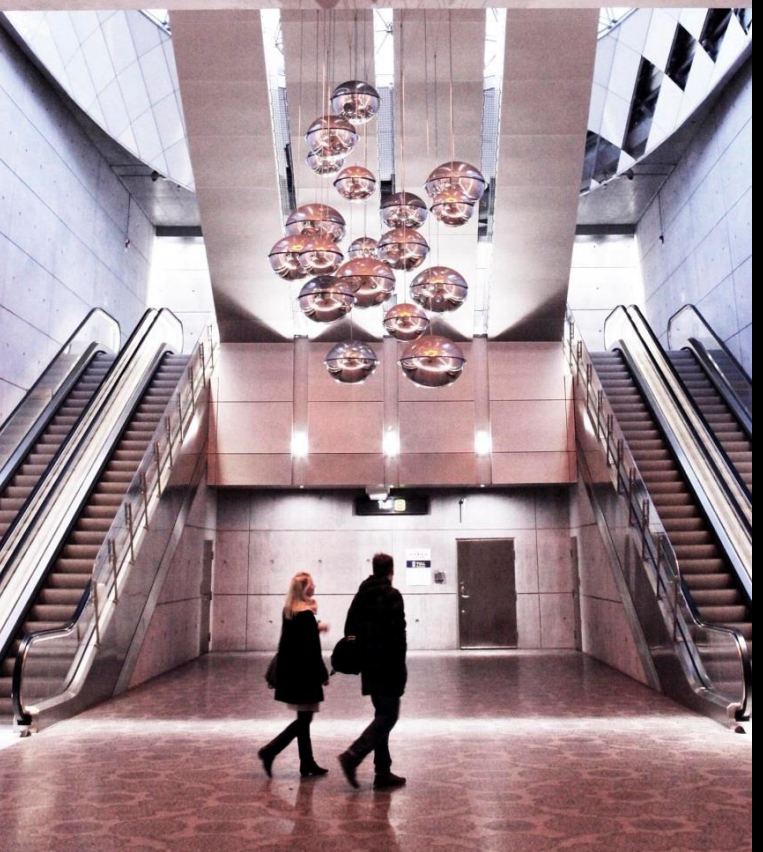

Foto: Oskar Falck

Från industristad till kunskapsstad

- Hållbar stadsutveckling som ledord
- Satsningar som universitetet, nytt stadsbibliotek och bomässan Bo01
- Omvandlingen av Västra hamnen till en dynamisk och hållbar stadsdel full av liv
- Många priser och utmärkelser

Malmö stad

En stad som växer

- Sveriges tredje största stad
- Antal Malmöbor: 341 999 (2019)
- En ökning på 5 680 under 2018 (+1,7 %)
- Födelser och immigration utgör den största delen av ökningen
- Malmö beräknas vara en halvmiljonstad före 2050
- Malmö är den snabbast växande storstaden i Sverige

Malmö stad

En ung stad

Malmö är en ung stad och den mest typiska Malmöbon är en 29-årig tjej eller en 30-årig kille.

- 48% är under 35 år
- Nästan en femtedel är under 18 år

Malmö stad

Foto: Sebastian Borg/Media Evolution

En global mötesplats

- En tredjedel av Malmös invånare är födda i utlandet
- 186 olika nationaliteter och över 150 olika språk
- Stort antal internationella företag
- Två internationella grundskolor
- Flertal internationella högskole- och universitetsutbildningar

Malmö stad

Foto: Fredrik Johansson (Elvanfoto.se)

100% förnybar energi

Malmö har som mål att vara Sveriges klimatsmartaste stad. År 2030 ska hela Malmö försörjas till 100% av förnybar energi.

Malmö stad

ÖVERSIKTSPLAN FÖR MALMÖ

Sammanfattning

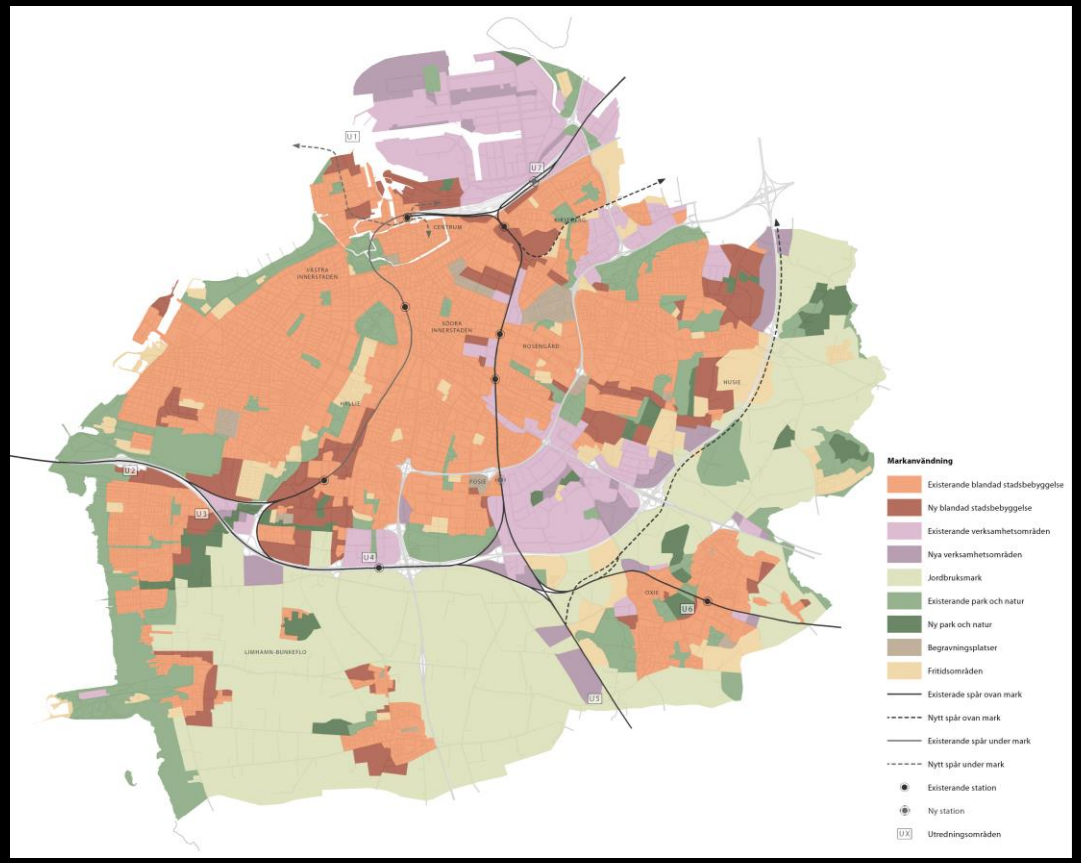

Malmö stad

Prioriterade inriktningar

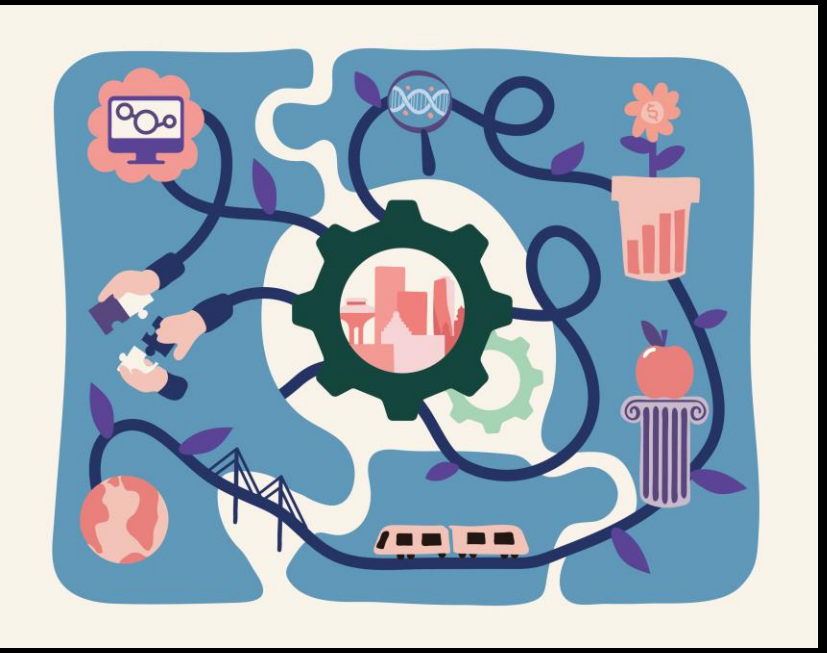

Regional motor för grön tillväxt och sysselsättning

Staden som kulturell och demokratisk livsmiljö

Nära, tät, grön och funktionsblandad stad

Malmö stad

UTBLICK MOT 2050

Kartan visar förslag på övergripande markanvändning i Malmö för de närmsta 20 åren, samt utredningsområden för eventuell framtida utveckling i ett senare skede

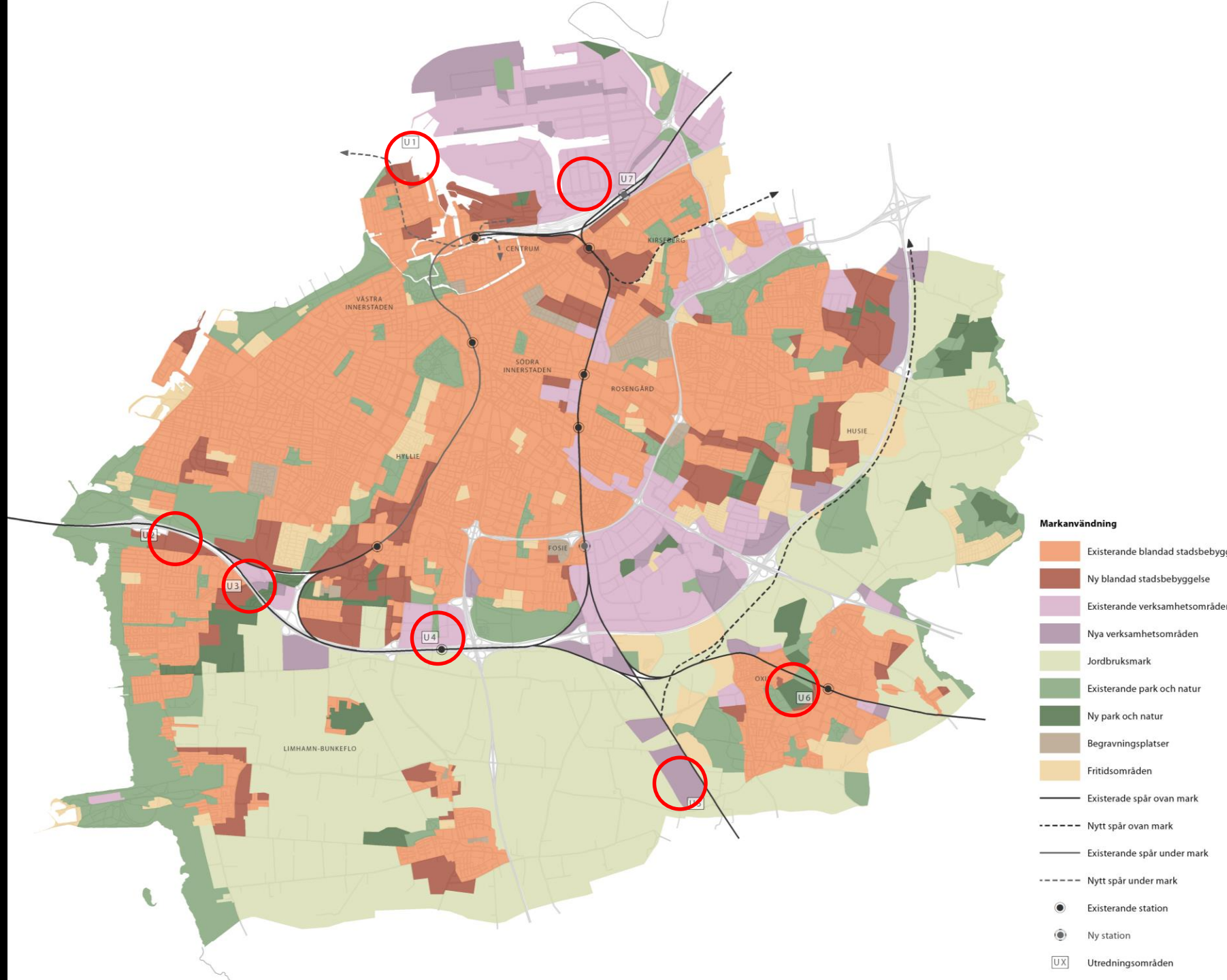

PRIORITERADE INRIKTNINGAR

STRATEGIER

RIKTLINJER OCH KARTOR

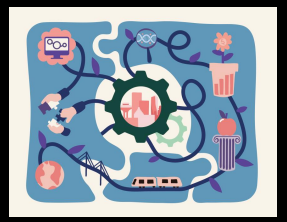

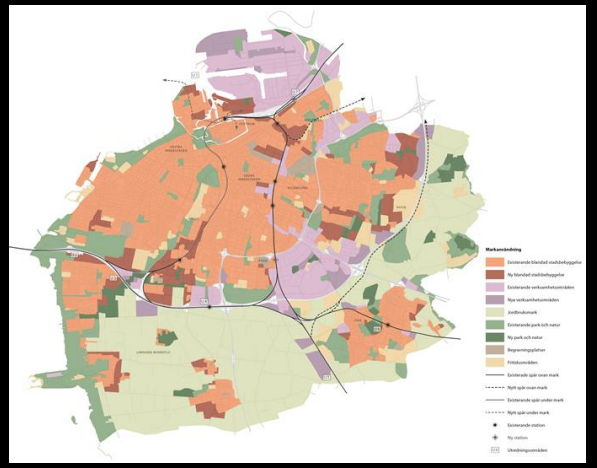

Malmö stad

Stadsplanering:

Framtiden…

AMIRALSSTADEN

City of Malmö

Nyhamnen

nu…

City of Malmö

Nyhamnen

i framtiden

City of Malmö

Kirseberg

nu…

City of Malmö

Kirseberg

i framtiden

City of Malmö

EXEMPEL PÅ STRATEGISKA SATSNINGAR

ROSENGÅRD – förtätning genom komplettering för en sammanlänkad stadsdel

- Malmö växer huvudsakligen inåt
- Utbyggnads-områden i framtida Malmö
- Malmö bygger hållbar mobilitet

Klimatomställning Malmö –

För en klimatneutral bygg- och anläggningssektor i Malmö 2030

Byggandet i Malmö står för mer än 20% av stadens klimatpåverkan

Vi måste öka vårt fokus på klimatneutralt byggande.
Storstadspaketet åren 2018-2035 innehåller:

- mycket infrastruktur
- minst 28 550 bostäder
- stort antal skolor och förskolor samt andra kommunala byggnader
- stor antal kontor, verksamhets- och industrilokaler, parkeringshus och andra lokaler

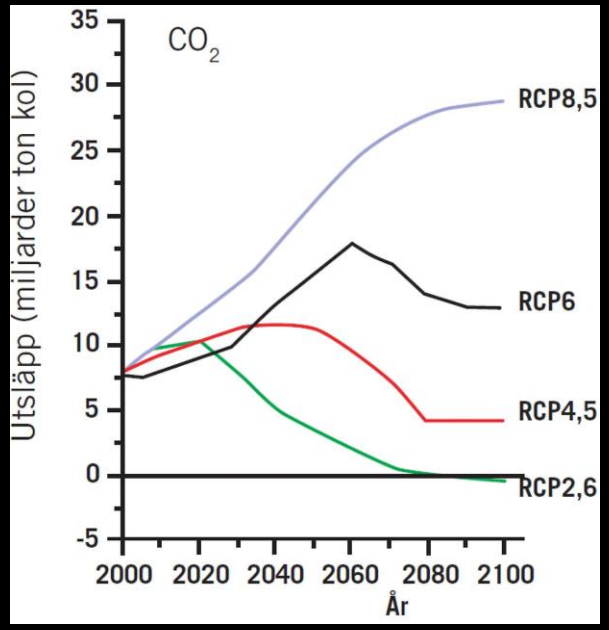

Våra klimatmål hittills fokuserar endast på energi och trafik – komplettering krävs.

- En klimatneutral förflyttning är nödvändig och fullt möjlig
- Den pågår och är ganska enkel
- Genom att integrera hållbarhet i sin affär kan banker påverka marknaden
- Beslut och vilja behövs från många

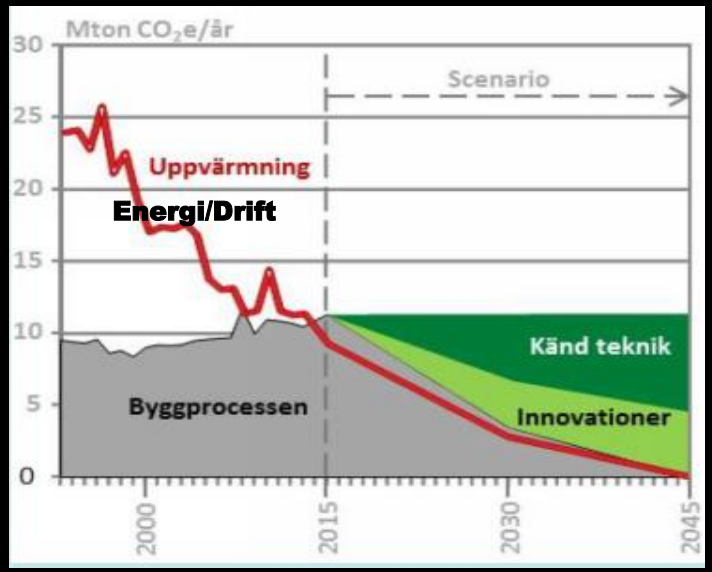

Malmö stad

Klimatneutralt byggande ingår i stadens övergripande styrdokument

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

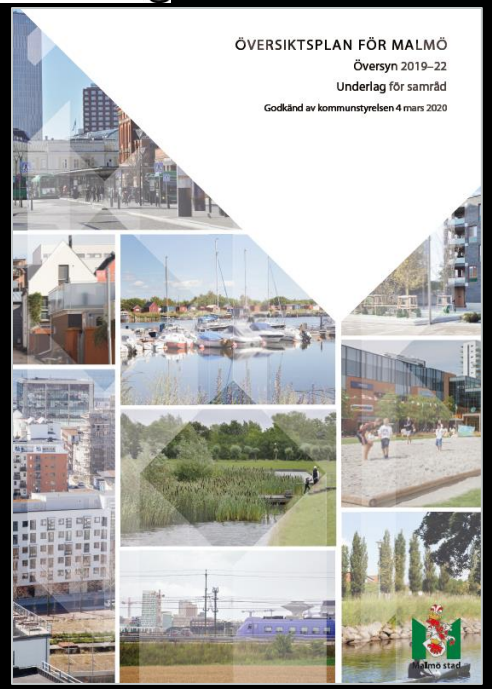

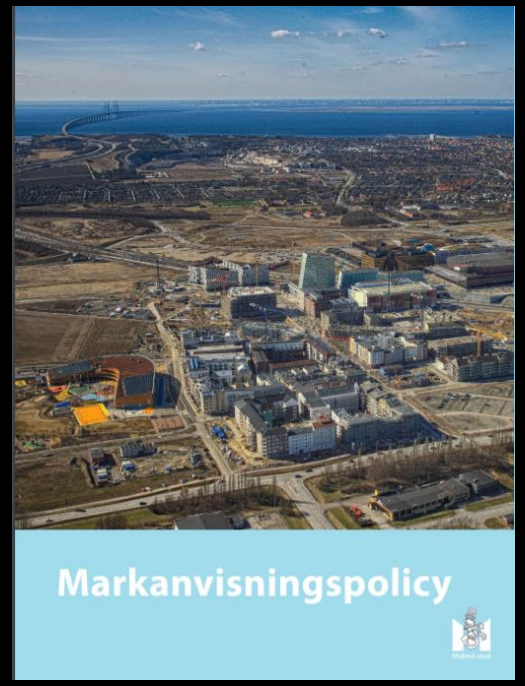

Malmö stad

”Malmö stad **ska** etablera ett arbetssätt där organisationen stegvis ökar sin klimateffektivitet i samband med upphandling, planering och byggande med sikte på att uppnå klimatneutralt Malmö år 2030.”

KONKRETA OMRÅDEN ARBETOMRÅDEN:

- **Upphandlingskriterier** inom bygg- och anläggning kan ses över.
- Innovativa **pilotprojekt inom bygg- och anläggning** kan genomföras för att kunna pröva nya innovativa byggmetoder och nya arbetssätt.
- Staden kan se över hur **klimatneutrala urvalskriterier** och prospekt kan användas i samband med markanvisningar och deras urvalsprocess.
- Staden kan **möjliggöra och underlätta för klimatneutralt** byggande inom stadsplaneringens olika processer.
- Generellt behövs och efterfrågas en **kunskaps- och kompetenshöjning hos alla berörda förvaltningar** inklusive de beställande förvaltningarna.

GEMENSAMT ARBETSSÄTT FÖR FÖRVALTNINGAR:

- Utgöra en del av stadens **ordinarie verksamhet** och nämndernas grunduppdrag samt deras styrning.
- Uppföljning ingår i **ordinarie uppföljningsstruktur** inom respektive nämnd.
- Organisatoriskt lärande.
- Klimatneutrala incitament, initiativ, design och innovationer.
- **Samverkan** med andra aktörer, exempelvis branschinitiativet LFM30.

Malmö stad

+

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

+

Lokal färdplan för en klimatneutral bygg – och anläggningssektor i Malmö senast 2030 =

Malmö är Sveriges testbädd för klimatneutrala projekt

Malmö stad

Mål för Malmö 2025

Alla ska ha minska klimatpåverkan med hälften från nuläge till 2025

Byggherrar ska ha startat minst ett klimatneutralt byggprojekt

Mål för Malmö 2030

En klimatneutral bygg- och anläggningssektor i Malmö med netto noll CO2-utsläpp

Mål för Malmö 2035

En klimatpositiv bygg- och anläggningssektor i Malmö

Över 160 byggaktörer, varav 40 byggherrar, har anslutit sig – hittills.

VI LOVAR:

”Att implementera Lokal färdplan för en klimatneutral bygg- och anläggningssektor i Malmö 2030 samt dess målsättningar i våra egna verksamheter. Vi är transparenta, mäter, följer upp och kommunicerar löpande hur vi efterlever denna lokala färdplan.”

Varje arbetsområde leds av en gruppledare från branschen tillsammans med en forskare.

Arbetssättet ger möjlighet att skapa innovation, forskningstillämpning och affärsmässig realisering.

Åtgärder och lösningar tas fram gemensamt utifrån de anslutna byggaktörernas behov.

TILLSAMMANS

38 BYGGHERRAR 33 MATERIALLEVERANTÖRER 4 ENERGI och AVFALL

50 KONSULTER 18 ENTREPRENÖRER 2 BANKER 1 MALMÖ STAD

7 ORGANISATIONER OCH MYNDIGHETER 5 FORSKNING OCH AKADEMI

Malmö stad

Grönytefaktorn

Malmö stad

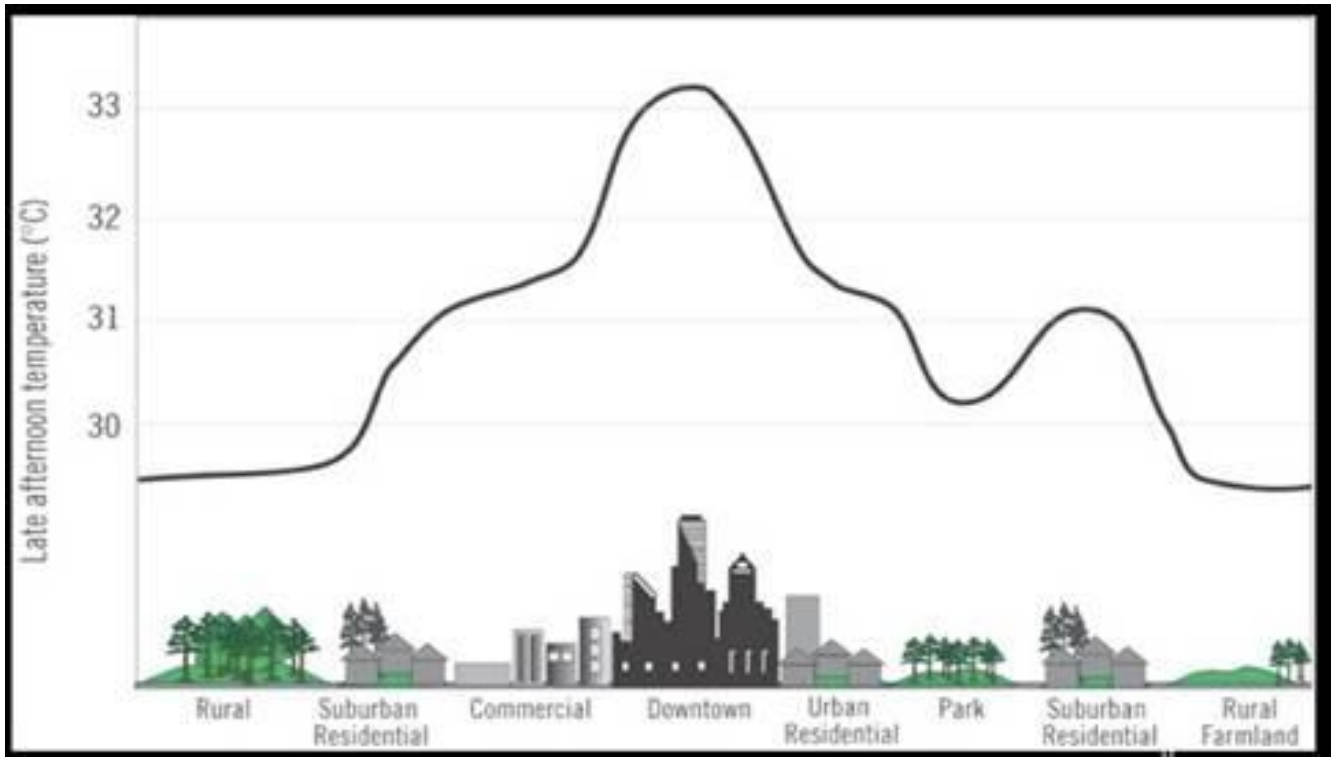

temperatur

luftfuktighet

Malmö stad

välbefinnande

hälsa

creative commons Wally Gobetz

Malmö stad

biologisk mångfald

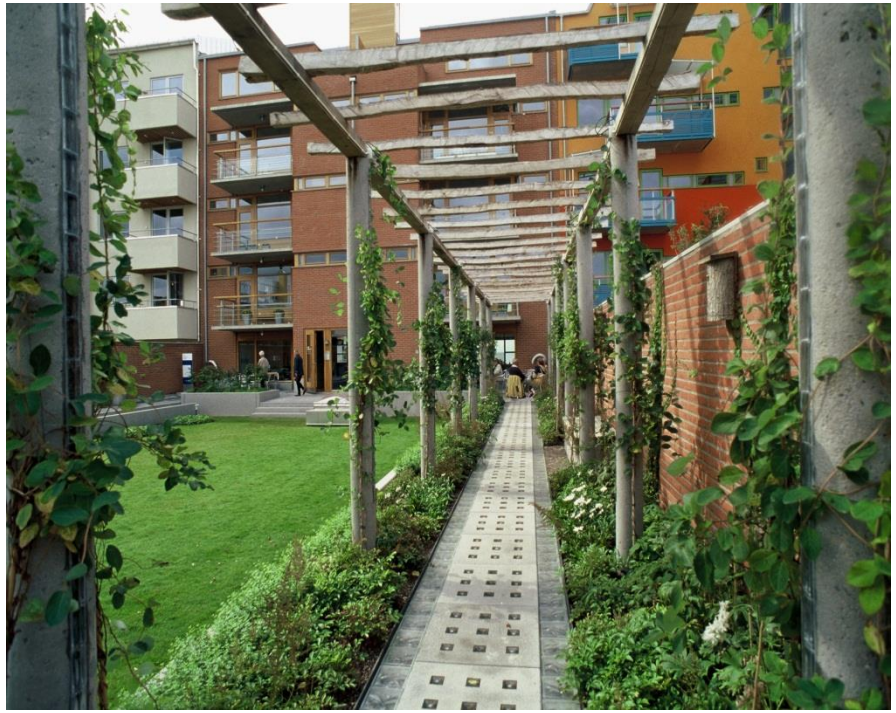

gestaltning

Malmö stad

Hur fungerar grönytefaktorn?

creative commons Jörg Kantel

Malmö stad

Hur beräknar man Grönytefaktorn? (GF)

Grönytefaktorn beskriver förhållandet mellan den ekologisk effektiva ytan och fastighetens yta.

BOSTADSÄNDAMÅL
0,6

BLANDAD BEBYGGELSE
0,6

HANDEL / KONTOR
0,5

GRÖNYTEFAKTORNS FORMEL

$$GF = \frac{\text{ekoeffektiv yta}}{\text{fastighetens yta}} = 0,6/0,5$$

Malmö stad

Delfaktorer för grönska

TRÄD

Tilläggsfaktorn (TFträd) för träd grundar sig på två kvaliteter, dels vilken planteringskvalitet trädet har, dvs vilket stamomfång det har vid planteringstillfället och dels vilken trädart det är, dvs om det fullvuxet blir ett stort, medelstort, litet, eller mycket litet träd. Stora träd och större stamomfång premieras. Befintliga träd som sparas ges samma faktorer.

Miljöbyggprogram SYD - Uträkning av tilläggsfaktor för träd

Faktor för planteringskvalitet (Y)		Faktor för trädart(X)			
Stamomfång*		Stor >18m X= 10,0	Mellanstor 12-18 m X = 8,0	Liten 8-12m X= 6,0	Mycket liten <8m X = 4,0
> 25 cm	Y= 2,5	25p	20p	15p	10p
20-25 cm	Y= 2,0	20p	16p	12p	8p
16-20 cm	Y= 1,6	16p	12,8p	9,6p	6,4p
10-16 cm	Y= 1,0	10p	8p	6p	4p
Exempel:		Lönn, hästkastanj	Oxel, fågelbär	Rönn, purunus-arter	Prydnadsapla

* Stamomfånget mäts 1 meter upp på stammen. För flerstammiga träd adderas stamomfånget.

BUSKAR

Tilläggsfaktorn (TFbuske) för buskar, planterade som solitärer, grundar sig på två kvaliteter dels vilken planteringskvalitet busken har, dvs vilken topphöjd busken har vid planteringstillfället och dels vilken buskart det är, dvs om den fullvuxen blir en stor, medelstor eller liten buske. Stora planteringskvaliteter och större buskarter premieras. Befintliga buskar som sparas ges samma faktorer.

Miljöbyggprogram SYD - Uträkning av tilläggsfaktor för buskar

Faktor för planteringskvalitet (Y)		Faktor för buskart (X)		
Topphöjd		Stor X= 4,0	Mellanstor X = 3,0	Liten X= 2,0
150-200cm	Y= 2,0	8,0 p	6,0 p	4,0 p
100-150cm	Y= 1,5	6,0 p	4,5 p	
< 100 cm	Y= 1,0	4, 0 p	3,0 p	
Exempel:		Hassel, rysklönn	Stör hägg	

HÄCKAR

Befintliga häckar och häckar som planteras ger en tilläggsfaktor som beräknas med 1,0 multiplicerat med antal löpmeter.

1 m²/löpmeter

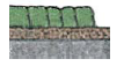

MARKTÄCKANDE PLANTERING

Plantering av perenner eller marktäckande buskar ger en tilläggsfaktor som beräknas med faktorn 0,4 multiplicerat med antal kvadratmeter plantering.

0,4 per m²

GRÖNSKA PÅ VÄGGAR

Kläng- och klätterväxter med eller utan stöd av spaljéer, linor etc. Ytan räknas för den del av väggen upp till högst 10 meters höjd, som inom loppet av 5 år kan förväntas bli bevuxen. Det innebär att artvalet påverkar vilken yta som kan tillgodoräknas. En klängande växt som kräver stöd kan bara täcka den yta där det finns stöd monterat. En självklättrande växt beräknas täcka alla ytor inom den bredd som de planterade plantorna kan förväntas täcka (detta är artberoende), exklusive fönsterytor. Detta ska redovisas med skiss av fasaden och förväntad täckning efter 5 år.

0,7 per m²

Delfaktorer för växtbädd

1,0 per m²

VÄXTBÄDD PÅ UNDERLIGGANDE JORD

Grönska på marken som ger fullgoda förutsättningar för växtbäddens och terrassens dränering, rotpenetrerbarhet etc. Växtbädden och terrassen skall ge förutsättningar för en naturlig infiltration och perkolation till grundvattnet. Om växtbäddar och terrass inte utformas på ett acceptabelt sätt, skall ytan räknas som grönska på bjälklag.

0,9 per m²

GRÖNA TAK/ VÄXTBÄDD PÅ BJÄLKLAG > 800 MM DJUP

Grönska på bjälklag, d.v.s. på taket till garage och parkeringshus, terrasser på hus, balkonger etc. Till växtbäddsdjupet räknas endast det som är möjligt för växternas rötter att tränga in i och som är biologiskt aktivt. Överbyggnader under rotspärr av t.ex. gummiduk får således inte räknas in i växtbäddstjockleken. Ej heller isoleringsmaterial typ frigolit som inte är möjligt för rötterna att växa in i. Däremot dräneringsskikt av t.ex. leca-kulor eller grus kan ingå i växtbädden om det inte avgränsas av rotspärr.

0,7 per m²

GRÖNA TAK / VÄXTBÄDD PÅ BJÄLKLAG MELLAN 200 OCH 800 MM DJUP

Här gäller samma förutsättningar som ovan dock ges färre poäng för växtbädd med mindre tjocklek.

0,6 per m²

GRÖNA TAK / VÄXTBÄDD PÅ BJÄLKLAG MELLAN 80 OCH 200 MM DJUP

Tunna växtbäddar med växtlighet som används som ytskikt på tak istället för, eller som komplement till, andra ytskikt. Taken räknas med verkligt antal kvadratmeter takgränska och inte med yta enligt takens projektion på marken.

0,4 per m²

GRÖNA TAK / VÄXTBÄDD PÅ BJÄLKLAG MELLAN 40 OCH 80 MM DJUP

Mycket tunna växtbäddar med torktålig växtlighet som används som ytskikt på tak istället för, eller som komplement till, andra ytskikt. Taken räknas med verkligt antal kvadratmeter takgränska och inte med yta enligt takens projektion på marken.
När samma typ av växtlighet (sedummattor) används på marken räknas den som vilken annan växtlighet som helst och delfaktorn beräknas enligt förutsättningarna för växtbädden.

Delfaktorer för dagvattenhantering och hårdgjorda ytor

VATTENYTOR I DAMMAR, BÄCKAR, DIKEN ETC

Avser alla vattenytor som är en del av dagvattensystemet och där vattnet finns under minst 6 månader av året.

UPPSAMLING OCH FÖRDRÖJNING AV DAGVATTEN

Dagvatten från täta ytor (faktor 0,0) och hårdgjorda ytor med fogar (faktor 0,2) som samlas upp i damm eller andra magasin där vattnet kan hämtas för användning på gården eller i husen, ger tilläggsfaktor för den avvattnade ytan under förutsättning att magasinet rymmer minst 20 l/m2 avvattnad yta. Tilläggsfaktorn beräknas med faktorn 0,2 multiplicerat med antal kvadratmeter avvattnad yta.

AVVATTNING AV TÄTA YTOR TILL OMGIVANDE GRÖNSKA PÅ MARKEN

Avvattning till omgivande grönska på marken. Täta ytor (faktor 0,0) och hårdgjorda ytor med fogar (faktor 0,2) som inte har några brunnar och som höjdsätts så att de avvattnas till intilliggande ytor med grönska på marken (faktor 1,0), ger en tilläggsfaktor. Tilläggsfaktorn beräknas med faktorn 0,2 multiplicerat med antal kvadratmeter avvattnad yta. Dock högst det antal m2 som vegetationsytan omfattar.

TÄTA YTOR

Takytor, asfalt och betong som inte har någon form av växtbädd eller annan möjlighet att utveckla biotoper för växtlighet och som inte släpper igenom något dagvatten.

0,0 per m²

HÅRDGJORDA YTOR MED FOGAR

Traditionellt lagda platt- och stenytor, som betongplattor, gatsten och klinker, med normala fogar fogade med sand som ger en viss genomsläpplighet för dagvattnet. Inga poäng ges dock för hårdgjorda ytor med fogar på tak eller på bjälklag.

0,2 per m²

HALVÖPPNA TILL ÖPPNA HÅRDGJORDA YTOR

Gräsarmerad betong- eller natursten, grus, singel, sand och andra ytor med hög genomsläpplighet för dagvatten. Inga poäng ges dock för sådana ytor på tak eller på bjälklag.

0,4 per m²

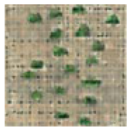

Malmö stad

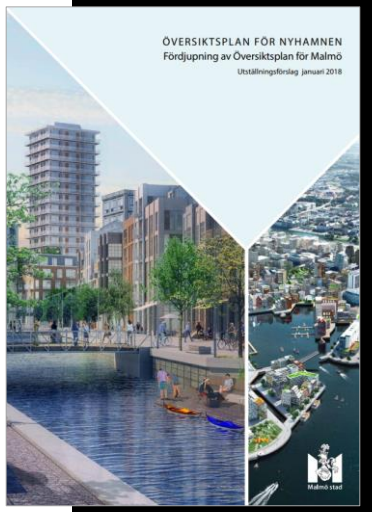

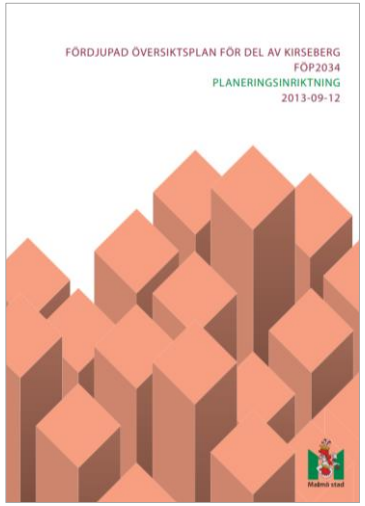

Grön stad och naturmiljö

I en tät och intensiv stadsmiljö är ett varierat utbud av park- och naturmiljöer med olika typer av bestånd viktigt för trivsel, avkoppling och rekreation. Grönska har stor betydelse också för platsens attraktivitet generellt som för biologisk mångfald, luftkvalitet och mikroklimat. Omvandlingen av Nyhamnen kan visa hur en hög bebyggelsetäthet kan kombineras med stora gröna värden så att upplevelsen av natur och årstidsskiftningar blir närvarande i det dagliga livet.

De parker som skapas inom Nyhamnen kommer att kunna vara till glädje även för dem som bor och verkar i andra områden, där det finns brist på sådana miljöer.

PLANERINGSRIKTLINJER

- Nyhamnen ska få en grön profil där grönskan upplevs som ständigt närvarande. Parker, torg och gröna stråk ska tillhandahålla med gatuträd, grönskande fönsterbrunnar och gröna tak bilda ett grönt nätverk. En "grön loop" skapas genom att stadsdelens parker kopplas samman med varandra med gröna stråk. Små kvartersnära lekparker och grönytor ska finnas utspridda över hela området. Att ett varierat utbud av torg och parker finns maximalt 300 m från bostäderna, utan att huvudgator eller andra barriärer behöver korsas, ska eftersträvas.
- Järngatan Kockgatan ska omvandlas till en grönskande trädplanterad länk mellan östra och västra delarna av Nyhamnen. Stråket ska variera i bredd, men vara minst 30–40 meter, och innehålla cykelbana och olika sorters faciliteter som inbjuder till utevistelse. För att tillgodose de boendes vardagsbehov ska det längs Järngatan Kockgatan anläggas tre parker varav en på minst 1 hektar.
- Den nya stora stadsdelsparken i Nyhamnens östra del ska utformas så att den på sikt kan expanderas norrut.
- Det upphöjda gång- och cykelstråket mellan bebyggelse och banvallen (banvallsterrassen) ska utformas grönt och trygg.
- Skeppsbron mellan Centralstationen och Ångbåtsbron ska omvandlas till en plats med generös trädplantering. Den befintliga Hamnparken ytterst på Nyhamnsspiren ska kompletteras med fler träd och ny omgivande bebyggelse ska göra att parken kan utnyttjas under större delen av året och bli ett utflyktsmål. Kajer och pålanläggningar vid havet ska planteras med vegetation som är tålig och typisk för kustförhållanden.
- Gröna miljöer ska vara mångfunktionella där flera funktioner samsas, exempelvis promenad, lek och spontanvistelse med möjligheter till fördröjning av regnvatten vid extrema regn, hög biologisk mångfald och en god potential för ekosystemtjänster. Vegetation som ger bäst förutsättningar för ett rikt djur- och insektsliv ska prioriteras. Det gröna nätverket ska ha goda biologiska kvaliteter och kunna fungera som spridningskorridorer för vilda arter. Vegetation ska även ge skugga och temperatursänkning, vilket är särskilt viktigt vid platser där utsatta grupper vistas, exempelvis vårdboenden, skolor och förskolor.
- Möten mellan park och bebyggelse ska vara urbana, det vill säga ny bebyggelse ska vända framsidor mot parken.
- En omfattande nyplantering av träd ska ske i gaturummen. Genom att förlägga ledningar i kulvert kan utrymme för trädplantering maximeras. Vid planläggning i nya och befintliga stadsmiljöer ska plats ges för stora träd. Variation i trädval kan ge gator olika identitet.

Malmö stad

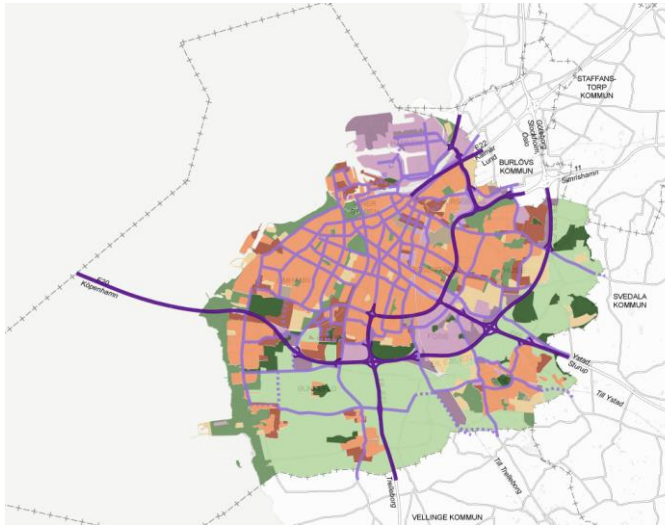
STAFFANS-
TORP
KOMMUN
BURLÖVS
KOMMUN
SVEDALA
KOMMUN
VELLINGE KOMMUN

PLANKARTA
ILLUSTRATIONSPLAN

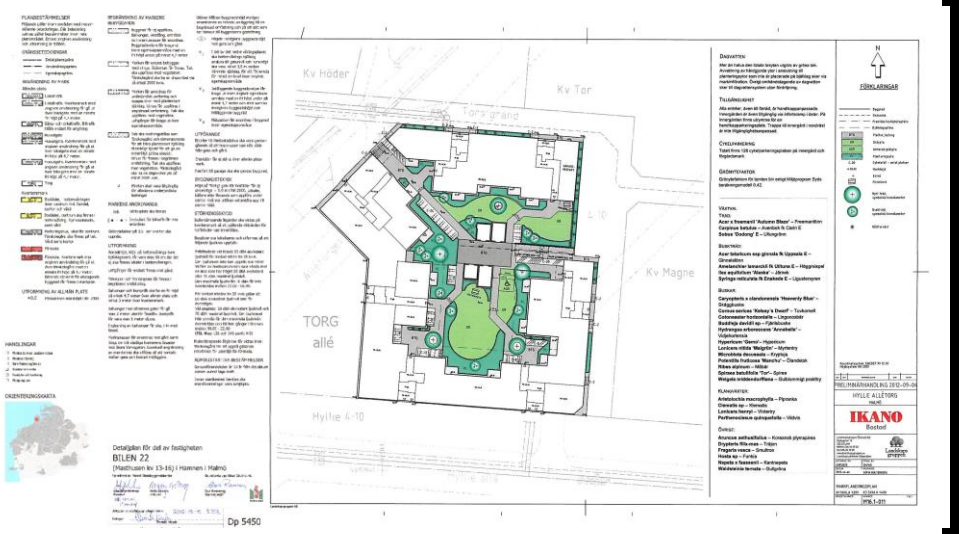
Kv Höder
Kv Tor
Kv Magne
TORG
allé
Hyllie 4-10
Detaljplan för del av fastigheten
BILEN 22
Dp 5450
IKANO
Bostad

Malmö stad

Beräkning av
GRÖNYTEKVOT

HYLLIE ALLÈTORG
IKANO Bostad

2012-09-04

enligt Miljöbyggprogram SYD

Ikano Bostad, Allétorget Hyllie	%	antal träd	kvm	faktor	Faktorberäknad yta	Utförande
Bostadsändamål				0,50		
tomtstorlek, faktor, friyta			3667,00		1833,5	
bebyggd yta			2078,00			
bebyggelsegraden	57					
friytan på tomten			1589,00			
Grönska på marken			246,00	1,0	246,0	
Grönska på väggar ~~mot gården~~			70,00	0,7	49,0	
Gröna tak			1148,00	0,6	688,8	
Växtbädd på bjälklag < 800mm djup			544,00	0,7	380,8	
Västbädd på bjälklag >= 800mm djup			0,00	0,9	0,0	
träd stamomfång 16-20cm (25kvm för varje träd)		4	100,00	0,3	30,0	
träd stamomfång 20-30cm (25kvm för varje träd)		0	0,00	0,5	0,0	
träd stamomfång >30cm (25kvm för varje träd)		0	0,00	0,7	0,0	
Vattenytor			0,00	1,0	0,0	
Uppsamling och fördröjning av dagvatten			0,00	0,2	0,0	
Avvattning av täta och hårdgjorda ytor till omgivande grönska på marken			98,00	0,2	19,6	
Täta ytor			950,00	0,0	0,0	
Hårdgjorda ytor med fogar			699,00	0,2	139,8	
Halvöppna till öppna hårdgjorda ytor			0,00	0,4	0,0	
uppnådd faktor och yta				0,42	1554,0	

GRÖNYTEKVOT 0,42

PRELIMINÄRHANDLING 20 -04

Malmö stad

Sveriges lantbruksuniversitet
Fakulteten för landskapsplanering, trädgårds- och jordbruksvetenskap
Område Landskapsarkitektur

Den eko-effektiva staden
- En studie av grönytefaktorns relevans för att säkra ekosystemtjänster

Hanna Centervall

SLU

Gröna planeringsverktyg-
en komparativ studie av Grönytefaktorn och BREEAM utifrån ett svenskt landskapsarkitekturperspektiv

Erik Kiltorp

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences
Självständigt arbete vid LTJ-fakulteten, SLU
Kandidatexamensarbete, 15 hp

Grönytefaktor
– ett verktyg för en grönare stad?

SLU
Sveriges lantbruksuniversitet
Fakulteten för landskapsplanering, trädgårds- och jordbruksvetenskap
Område Landskapsarkitektur

Grönytefaktorn, ett verktyg för en grön och tät stad?
Fallstudier av förtätningsprojekt i Malmö

Biotope area factor, a tool for a dense and green city?
Case studies of densification plans in Malmö, Sweden

Maja Pålsson

Landskapsarkitektur 30 hp

flexibelt verktyg

anpassning till plats och projekt

frihet i gestaltning

gör åtgärderna mätbara

kan användas i olika sammanhang

creative commons unci_narynin

Malmö stad

Malmö stad

Malmö stad

Malmö stad

Malmö stad

Malmö stad

TROMP

- *är **förvaltningsövergripande** och beslutades i **kommunfullmäktige 2016**.*
- *syftar till att ta ett **helhetsgrepp** om kopplingen mellan **stadsutveckling** och **hållbara transporter** utifrån alla hållbarhetsaspekter.*
- *hanterar målsättning i form av en **färdmedelsfördelning** med **målår 2030**.*
- *poängterar **Malmös roll i regionen** och hur en mer robust och **hållbar pendling** kan utvecklas i samarbete med regionala aktörer och grannkommuner.*
- *behandlar hur stadens **stadshuvudgator** ska samla intressen, rörelser och vistelse och bidra till ett gott stadsliv.*

En revidering av TROMP är påbörjad

Malmö stad

TROMP - vision

”Gång, cykel och kollektivtrafik är det självklara valet för de som bor, arbetar eller vistas i Malmö. Detta utgör tillsammans med effektiva godstransporter och en miljöanpassad biltrafik grunden i den täta och hållbara stadens transportsystem. Ett transportsystem anpassat till människan och för staden.”

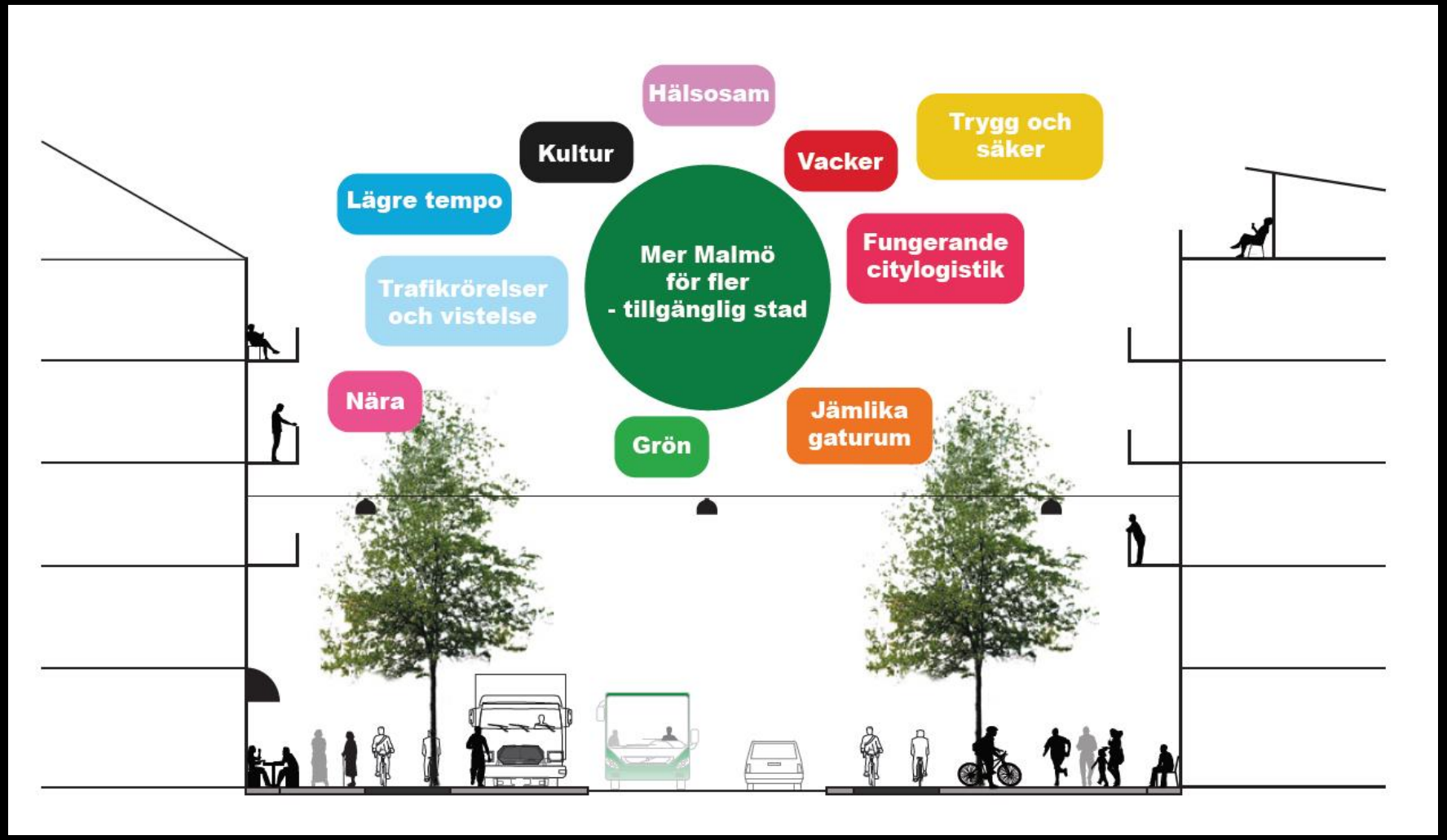

Malmö stad

Miljöprogram för Malmö stad 2021-2030

Ett Malmö med minsta möjliga klimatpåverkan

1. Utsläppen av växthusgaser i Malmö som geografiskt område har minskat med 70 procent.
2. Malmö stads organisation har nettonollutsläpp.
3. 2030 är Malmös konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp på god väg till en hållbar nivå.
4. Malmö försörjs av 100 procent förnybar och återvunnen energi.

Ett Malmö med god livsmiljö

5. Hälsofarlig exponering har minskat avsevärt i Malmö.
6. Utbudet av och tillgången till gröna och blå miljöer har ökat i Malmö.
7. Malmö har ett hållbart mobilitetssystem.
8. Malmös resiliens vid ett förändrat klimat har ökat.

Ett Malmö med rik och frisk natur

9. Ökad biologisk mångfald i Malmö.
10. Värna Malmös odlingslandskap och bruka det hållbart.
11. Fler skyddade havsområden i Malmö och hållbar förvaltning av vatten och hav.
12. Ökad resurseffektivitet.

Malmö stad

TROMP – målsättning

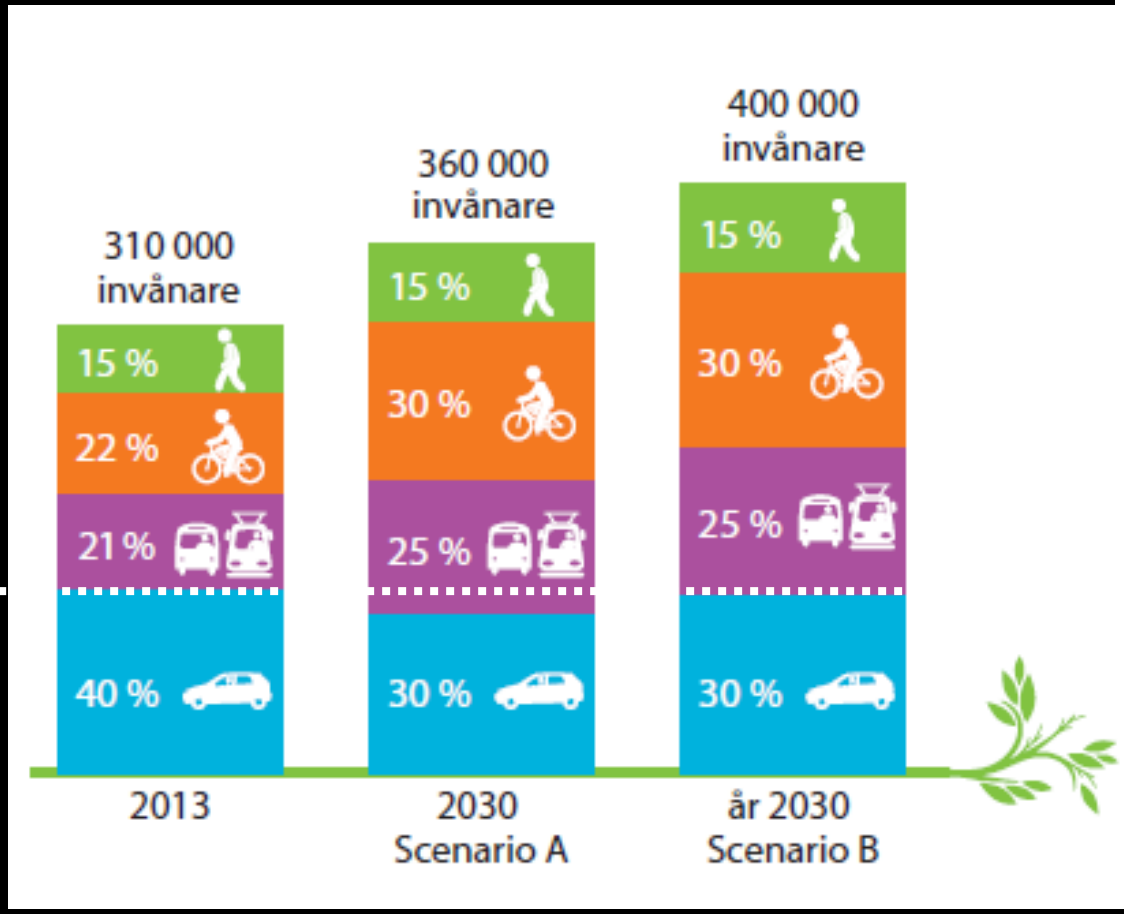

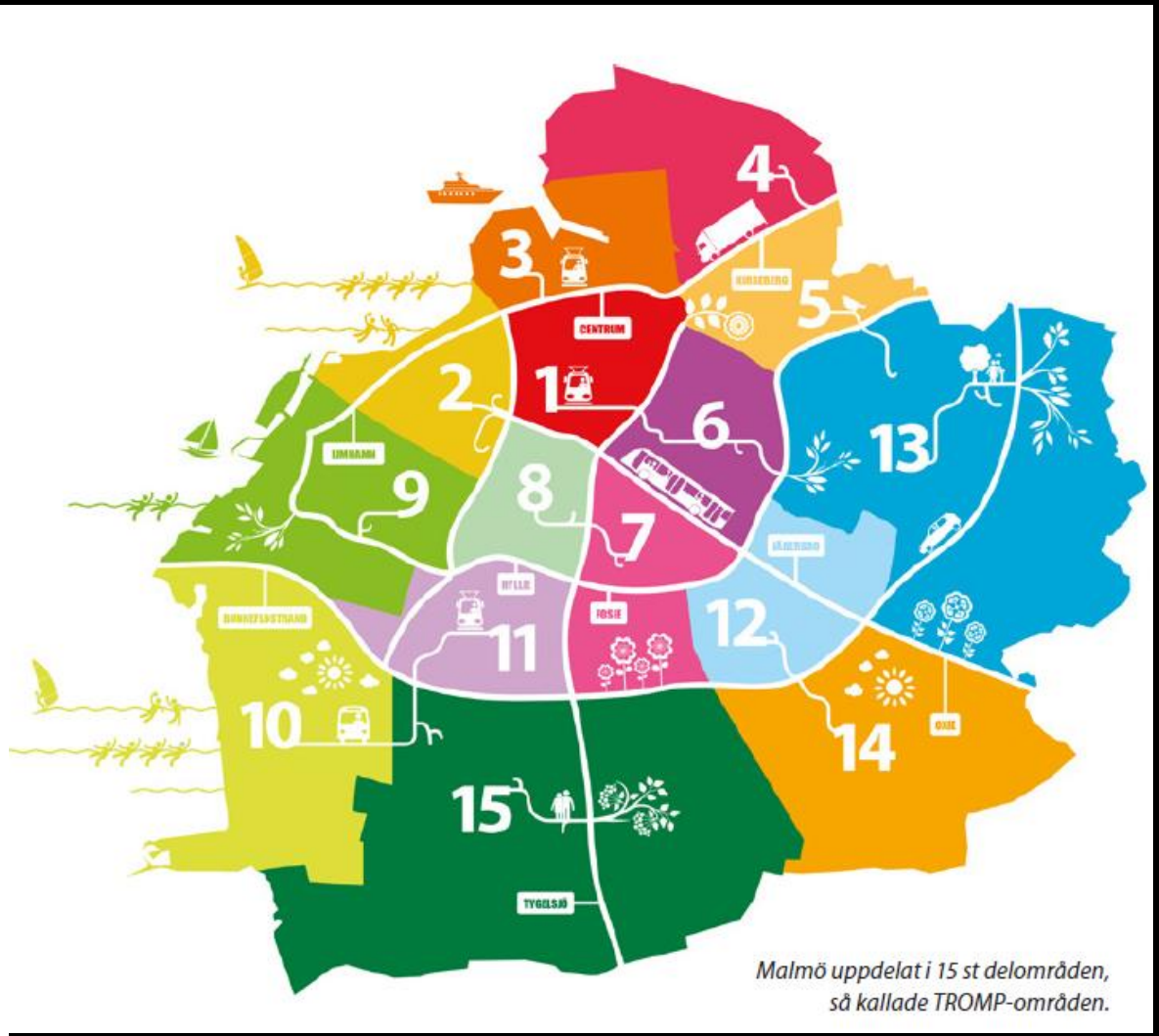

Malmö uppdelat i 15 st delområden, så kallade TROMP-områden.

Malmö stad

TROMP – stadshuvudgator

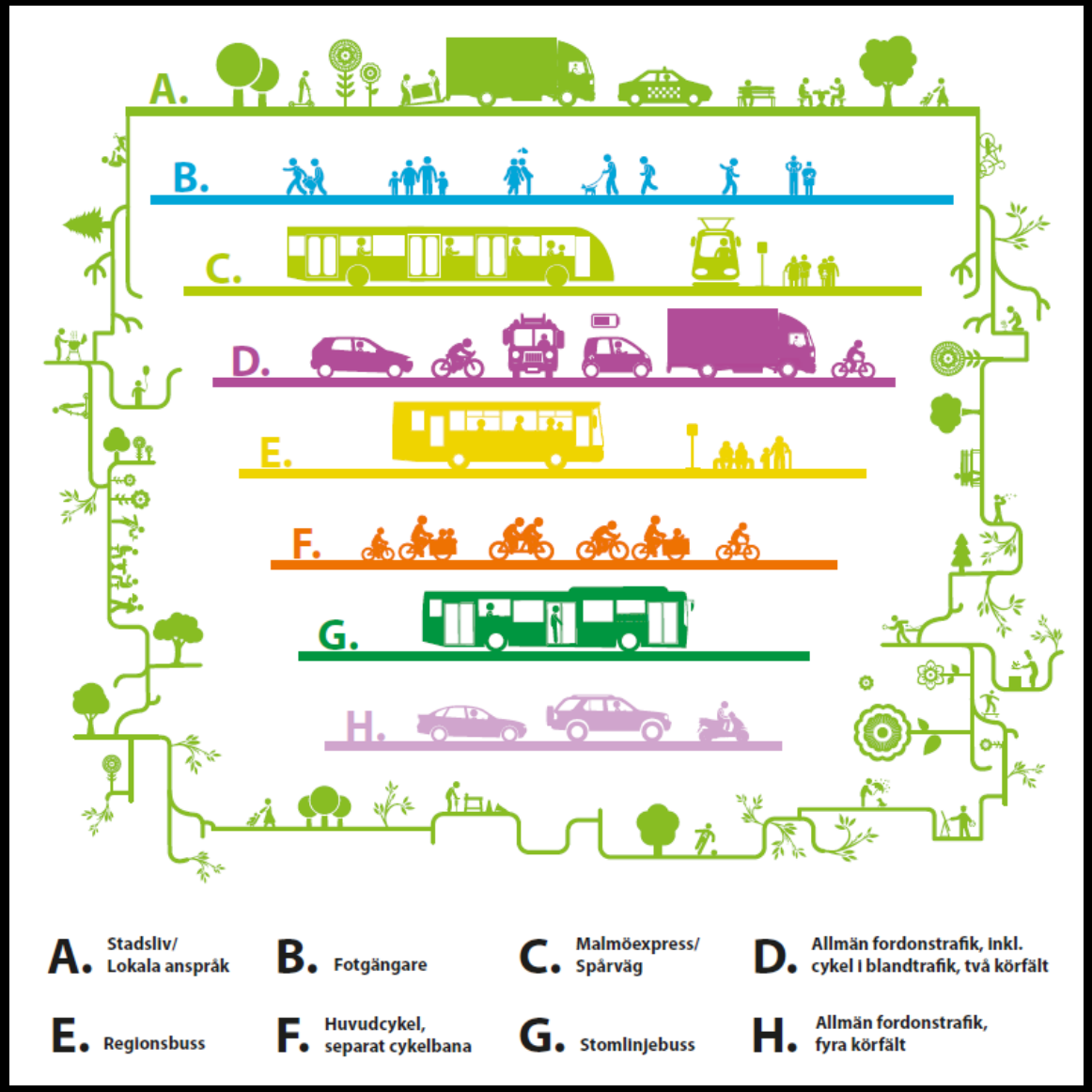

Malmö stad